

Den 26. november 1979

Notits

Møde i det udenrigspolitiske
nævn den 26. november 1979.

TNF-sagen.

NATO-landenes reaktioner på
det danske udspil.

USA's administration har givet udtryk for alvorlig be-
kymring over de mulige konsekvenser af det danske for-
slag om en 6 måneders udsættelse af TNF-beslutningen.
Fulgte man det danske forslag kunne slutresultatet bli-
ve en under-minering af solidariteten indenfor NATO
og være vidnesbyrd om, at konsultationsmekanismen i
alliancen ikke fungerede tilstrækkeligt effektivt. Et
nederlag for en politik som alliancens medlemslande
omhyggeligt, systematisk og i fællesskab havde udvik-
let ville kunne få overordentlig alvorlige konsekvenser
og ville i USA blive udlagt som eftergiveness overfor
sovjetisk pres. Et tilbageslag for TNF ville samtidig
indebære en alvorlig risiko for SALT II's ratifikation,
idet det af modstandere af ratifikationen ville blive
udlagt som en svaghed hos administrationen, der ville
blive brugt som argument for en ensidig amerikansk gen-
oprustning. USA var også bekymret for, hvilken virkning
den danske holdning ville få i Holland, Norge, Tyskland
og Belgien. Fra amerikansk side ville man fastholde
indholdet i det foreliggende oplæg til en fælles NATO-
beslutning den 12. december d.å.

Den britiske regering beklagede, at Danmark ikke længere
synes rede til at deltage i en fælles alliancebeslutning
om TNF. Den danske holdning ville gøre situationen van-
skeligere for de øvrige NATO-lande, især de der forud-
ses at skulle modtage de nye TNF-våben. Der var efter
britisk opfattelse ingen fordele men betydelige risici
ved en 6 måneders udsættelse, der ville kaste tvivl om
NATO's evne til at træffe vanskelige beslutninger stil-
let overfor sovjetisk pres og propaganda. En udsættelse
ville også fratage alliancen den enestående mulighed
at tage initiativet til et våbenkontroludspil i forbin-
delse med TNF-moderniseringen.

Forbundsregeringen i Tyskland har givet udtryk for, at man uanset meddelelsen om det danske forslag vil fastholde sin støtte til det foreliggende NATO-oplæg og Danmark løb derved en alvorlig risiko for at blive isoleret indenfor alliancen. Under samtalerne med udenrigsminister Gromyko i Bonn den 22. og 23. november var man fra tysk side blevet overbevist om, at den sovjetiske regering uanset hvad den sagde udadtil, i realiteten havde indstillet sig på den bebudede NATO-beslutnings vedtagelse og var rede til at indgå i forhandlinger om TNF. Hvis Danmark ikke støttede en fælles NATO-beslutning, ville det gøre situationen vanskeligere i relation til Sovjetunionen.

I Holland udtrykte man overraskelse over det danske forslag, som yderligere ansås at ville komplicere situationen i Holland. Den hollandske regering var meget interesseret i, hvilken reaktion der i Norge ville være på det danske udspil.

Den norske regering har foreløbig ikke taget stilling til, hvorvidt man vil følge det danske forslag. Det må dog ventes, at de tanker der ligger bag regeringens udspil også i vidt omfang deles af regeringen i Oslo.

P.II., den 26. november 1979